

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

Quam poenam subeat non faciens fidei professionem. Cap. XIV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

dit in d. cap. fin. de Magistr. ut dicit Nau. in man. cap. 25. nu. 121. Barbosa de offic. & pot. Episc. p. 3. d. alleg. 56. num. 33. Garc. par. 3. cap. 2. n. 94. nisi alias scientias præter narratas docuerint, tunc enim licentia Episcopi requiritur Nau. loco cit. Prosp. de August. ad Quarant. in ver. Residencia vers. verum. reuocatur. in studentibus verò semper requiritur Episcopi licentia cap. tue fraternitatis de cler. non resid. etiã si huiusmodi dispensationem, & indultum percipiendi fructus in absentia causa studij à sede apostolica impetrauerint. ex constit. Pij IV. incip. Sanctissimus, quum refert Quarant. in ver. Residencia Barbosa d. all. 56. num. 28. & 29. debet enim Episcopus cognoscere, an absentia sit causa studij, an in loco, ad què accedere intendunt, 7 uigeat studium generale, & an sint minores 30. annis, ac dociles iuxta d. cap. fin. de Magistr. ut aduertit Prosp. de Augustin. loco cit. vers. prædictam conclusionem.

Hac de causa censeo, neque docentes sacram Scripturam, vel ius canonicum posse abesse sine licentia Episcopi, qui etiam in tali casu inspicere debet, an lecturi sint in publica vniuersitate iuxta cit. cap. fin. de Priuil. in 6. & an habeant facultatem docendi concessam ab eadem vniuersitate, seu Collegio Doctorum, sine qua non gauderent priuilegio percipiendi fructus in absentia, ut decisum refert Barbosa de Can. & dignit. cap. 27. num. 50. & c. 35. num. 15. in fin. & in cap. fin. num. 4. de Magistr. alias episcopalis

autoritas contemneretur, & fratres multe sequeretur; Vnde Pius IV. in d. constitutione declarauit, dispensationem, & indulta de percipiendis fructibus prebendarum, & beneficiorum in absentia causa studij, quæ à Sac. Pœnitentiaria, vel sede Apostolica concedi contigerit, nequaquam huiusmodi absentibus suffragari, nisi singulorum ordinariorum locorù, in quibus singula beneficia huiusmodi consistunt, consensus gratis præstandus ad id accedat, quare ita tenet Prosp. de August. in addit. ad Quarant. in ver. Residencia vers. prædictam conclusionem. ubi etiam dicit, quod in d. cap. fin. conceditur licentia quoad effectum lucrandi fructus, non autem quoad discessum.

Observant 4. quod Canonici, & alia beneficia non curata residentiam requirentia obtinentibus tenetur ordinarius dare licentiam, ut abesse possint causa studij, dummodò concurrant requisita, alias possent appellare, & recurrere ad Superiorem, ita Abb. fel. Zerol. & alij apud Garc. d. par. 3. cap. 2. num. 86.

An verò teneantur in tali casu loco sui substitutum relinquere, negatiuè respondet Prosp. de August. loco cit. vers. prædicta ampliat.

S V M M A R I V M.

1. Prouisi de dignitatibus, & canonicatibus in ecclesijs Cathedralibus, aut de beneficijs curarum animarum habentibus tenentur intra duos menses à die adeptorū pos-

- possessionis fidei professionem e-
mittere, alias fructus non fa- 14
ciunt suos, nec eis possessio suf-
fragatur.
- 2 An ad huiusmodi professionem 15
faciendam teneantur Canonici
ecclesie Collegiate.
- 3 An elapsis duobus mensibus ad- 16
huc teneatur prouisus fidei pro-
fessionem emittere.
- 4 An Canonicus, vel Parochus,
qui in adeptione alterius Cano-
nicatus, seu ecclesie parochialis
fidei professionem iam emisit, te-
neatur illam denuo emittere.
- 5 An sufficiat, si professio fidei fiat
coram Vicario, etiamsi Episco-
pus non fuerit impeditus.
- 6 An necesse sit, ut Canonicus pro-
fessionem huiusmodi prius coram
Episcopo, vel eius Vicario, post-
modum coram Capitulo separa-
tim faciat.
- 7 An Concilium priuet fructibus
decursis in ipsis duobus mensi-
bus.
- 8 An fidei professionis ommissio ex-
cludat prouisos circa titulum, &
proprietatem.
- 9 An omittens fidei professionem
teneatur in conscientia fructus
sic amissos restituere.
- 10 An Canonicus, qui fidei profes-
sionem non emisit, habeat vocem
in capitulo, & ius precedendi 2
a die adeptæ possessionis.
- 11 An omittens fidei professionem
priuetur distributionibus quo-
tidianis.
- 12 An ignorantia, vel inaduerten-
tia in hoc excuset.
- 13 An omittenti fidei professionem
suffragetur possessio triennalis,

vel alia longior possessio.
Cui applicati sint fructus amisse
ob non emissam fidei professio-
nem.

An possit Capitulum, vel ordina-
rius remittere, seu condonare,
huiusmodi fructus sic amissos.

An huiusmodi professio fidei fieri
possit per procuratorem.

C A P. XIV.

Quam pœnam subeat non
faciens fidei professio-
nem.

Prouisus de dignitatibus
& Canonicatibus in
ecclesijs cathedrali-
bus, aut de beneficijs
quibuscunque curam animarum
habentibus tenentur infra duos
menses a die adeptæ possessionis
in manibus Episcopi, vel eo im-
pedito, coram Vicario generali
fidei professionem emittere, alias
fructus non faciunt suos, nec eis pos-
sessio suffragatur: idemque facere
etiam in capitulo tenentur prouis-
si de Canonicatibus, & dignitati-
bus in ecclesia Cathedrali, ut in
Concilio Tridentino sess. 24. de ref.
capit. 12.

Ex quo obseruât Doctores pri-
mo, quod ad huiusmodi profes-
sionem faciendam non tenentur
Canonici ecclesie Collegiatæ:
quia Concilium loquitur de Ca-
nonicibus ecclesie Cathedralis,
& de beneficijs curatis, & ita de-
clarasse Sac. Congregationem re-
fert Nouar. apud Ricc. in Collect.
O C 2 de-

- decis. 2867. par. 7. *Garc. de Benef. p. 3. cap. 3. num. 12. & alij apud Bonacin. de Præcept. Decal. disp. 3. q. 2. pñ. 4. §. 1. nu. 9.* Verum in prima Synodo Diocesana non solum Canonici Collegiata, sed omnes Clerici Beneficiati tenentur fidei professionem emittere iuxta Conc. Tridentinum sess. 25. de ref. cap. 2. Bonacin. ubi supra Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 61. nu. 15.
- 3 Obseruant 2. quod elapsis duobus mensibus adhuc tenetur prouisus fidei professionem emittere: quia huiusmodi terminus non est præfixus ad remittendam, & terminandam obligationem, sed ad differendam pœnam *Nauar. d. conf. 11. de iureiur. Garc. de benef. par. 3. c. 3. num. 29. Ricci in Prax. for. eccles. par. 3. ref. 82.* illa tamen non proficit hoc casu ad recuperandos fructus amissos, sed tantum ad querendos futuros *Nauar. d. conf. 11. num. 3. Paris. de Resign. Benef. lib. 10. q. 9. nu. 12. & seq. Garc. loco cit. n. 30 Ricciull. de iur. person. ext. grem. eccles. existen. lib. 1. cap. 13. n. 39. Barbof. de Canon. & dignit. cap. 17. numero 23.*
- 4 Obseruant 3. quod tenetur de nouo facere professionem Canonici, seu Parochus, etiam si in adeptione alterius Canonicatus, seu ecclesiæ parochialis professionem iam emisit, vt censuit Sac. Congreg. teste *Ricc. in Prax. for. eccles. p. 3. resol. 192. & Nouar. apud eundem Ricc. in collect. decis. 2867. par. 7.*
- 5 Obseruant 4. quod sufficeret, si professio fiat coram Vicario, etiam si Episcopus impeditus non fuerit: quia illa verba Concilij solum ponuntur ad monitionem, & ad denotandum, quod conuenientius est eam facere coram ipso Episcopo cessante impedimento *Garc. par. 3. cap. 3. num. 23. Barbof. d. cap. 17. nu. 3. & de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 61. num. 16.* eadem ratione licet Concilium sess. 24. de ref. cap. 18. statuatur concursum faciendum esse coram Episcopo, & eo impedito, coram eius Vicario: tamen posse huiusmodi concursum fieri coram Vicario, etiam si Episcopus impeditus non sit, resoluit idem Barbof. de offic. Paroch. cap. 2. num. 52. neque necesse est, vt professio huiusmodi prius coram Episcopo, vel eius Vicario, postmodum coram Capitulo separatim fiat: Sed si Episcopus, aut Vicarius adsit in Capitulo, satis est, vt Episcopo, aut Vicario presente semel fiat in Capitulo, etiam si Vicarius esset Canonicus vt censuit Sac. Congreg. teste *Garc. d. par. 3. cap. 3. num. 24. Barbof. d. p. 3. all. 61. num. 17. Bonacin. de Præcept. Decal. disp. 3. q. 2. pun. 4. §. 1. numero 7.*
- 7 Obseruant 5. quod Concilium non priuat fructibus decursis in ipsis duobus mensibus, sed in posterum decurrendis *Garc. de benef. par. 3. cap. 3. num. 30. Barbof. d. all. 61. num. 23. & de Canon. & dignit. cap. 17. num. 22.* & ratio est, quia prouisus intra bimestre non deliquit, neque fuit in mora faciendæ professionis *Bonacin. loco cit. d. disput. 3. quæst. 2. punct. 4. §. 3. numero 5.*
- 8 Obseruant 6. quod circa titulum

& proprietate fidei professionis omissio non excludit prouisos, nec tollit omnino possessionem, sed tantum impedit illius effectum, quoad fructuum perceptionem. *Nauar. conf. 8. de iureiur. Paris. de Regn. lib. 8. q. 9. num. 122. Ricc. in Prax. par. 3. resol. 82. Sayr. in Flor. Decis. sub tit. de verb. signif. dec. 6. & alij apud Barbos. de Canon. & Dignit. d. cap. 17. num. 31. Immo Nau. conf. 12. eod. tit. de iureiur. Dian. p. 5. tra. 14. ref. 23. F. Emman. qq. reg. tom. 2. q. 72. art. 3. & alij apud Bonacin. d. l. 3. nam. 3. putant, quod omittens fidei professionem non tenetur in conscientia fructus sic amissos restituere, nisi condēntur, seu sequatur sententia declaratoria: contrarium tamen tenet Nouar. apud Ricc. in collect. decis. 2867. par. 7. Garc. d. cap. 3. nu. 35. & alij apud Barbos. d. allegat. 61. numero 28.*

10. Adde, quod Canonicus, qui fidei professionem non emisit, adhuc habet vocem in capitulo, & ius precedendi a die adeptæ professionis, nisi aliud obster, ut censuit Sac. Cōgreg. apud Parinac. decis. 138. par. 4. Diuers.

11. Obseruant 7. decretum Concilij d. sess. 24. cap. 12. non habere locum in distributionibus quotidianis, sed tantum in fructibus; & idēo distributiones huiusmodi omissionem fidei professionis minime amitti, eum dentur ratione ministerij, & seruitij personalis Ricciull. d. c. 13. n. 55. Vulp. in Prax. Iudic. cap. 48. num. 55. Monet. de distribut. quotid. par. 2. q. 19. num. 39. Ricc. in collect. decis. 2867. par. 7. &

in Prax. par. 3. ref. 194. Prosp. de August. ad Quaran. in ver. beneficiorum possessio lit. B. vers. inter alia Gratian. discept. 166. nu. 22. ubi referunt, ita Sacram Congregationē declarasse: nisi fortē omnia emolumenta Canonicatus, seu dignitatis consistenter in distributionibus: tunc enim, ut pena Concilij loco cit. possit in aliquo verificari, deberet intelligi de distributionibus Ricc. in Prax. p. 3. ref. 194. Barbos. de Canon. & dignit. cap. 17. num. 16. & de offic. & pot. Episc. p. 3. all. 61. num. 30.

Notandum tamen est, quod Canonicus, qui non fecit primam residentiam, nec emisit fidei professionem, si absit etiam ex iusta causa, non potest haberi pro presente: sed in tali casu amittit distributiones, & fructus etiam predictis duobus mensibus, ut censuit Sac. Congreg. apud Coccin. decis. 256. num. 1. Garc. de benef. p. 3. c. 3. num. 52. Barbos. d. p. 3. all. 61. nu. 23. & 24.

12. Obseruant 8. eum, qui non fecit professionem fidei ob ignorantiam, vel inaduertentiam excusari a mortali, & consequenter ab amissione, & restitutione fructuum Ricc. in Prax. for. eccles. p. 3. ref. 195. ubi citat Nau. cap. 23. n. 59. Zech. de Benef. & pensior. capit. 9. num. 3. vers. requiritur etiam, & alios, quibus adde Dian. par. 5. tr. 14. ref. 23:

13. Obseruant 9. quod omittenti fidei professionem non suffragatur triennis, nec alia quauis longissima possessio quoad huiusmodi fructus sic amissos retinendos,

dos, vel percipiendos *Bonaccin. de Fræcept. Decal. disp. 3. q. 2. p. 4. d. 3. num. 4. & ita censuit Sac. Congregatio teste Ricc. in Prax. for. eccles. par. 3. ref. 82. Nau. cons. 7. de Iureiur. Paris. de Resignat. Benefic. lib. 8. q. 9. num. 122. Garc. d. c. 3. num. 34. Fr. Emman. in Sum. to. 1. cap. 119. num. 7. Prosp. de August. ubi supra litt. B. Ricciull. d. lib. 1. cap. 16. num. 13. Barbof. d. all. 61. n. 26. & d. cap. 17. nu. 29. præsumitur tamen, prouisum illam emisisse ex lapsu decem annorum *Bonac. loco cit. Ricc. in Prax. ut supra p. 1. ref. 590. Barbof. d. par. 3. all. 61. numer. 21.**

14 Observant 10. quod fructus amissi ab non emissam professionē, cum Concilium non determinet, cui assignari debeant, impendendi sunt, vel in usus Pauperum, vel in fabricam ecclesie arbitrio Ordinarij, sicut fructus eorum, qui non resident iuxta Conc. Tridentinum sess. 22. de ref. cap. 1. vers. si quis autem. *Azor. Instit. mor. p. 2. lib. 7. cap. 2. q. 3. Nau. cons. 3. nu. 1. de Cler. non resid. Barbof. de offi. & pot. episc. v. 3. all. 61. n. 31.* qui hoc limitat in Canonicis, & dignitatibus habentibus fructus in mensa capitulari, quia tunc huiusmodi fructus amissi ob non factam fidei professionem ad capitulum spectant, ut d. etiam *Bonaccin. d. pun. 4. d. 3. num. 4. vers. sex dictis sequitur Garc. de Benef. par. 3. cap. 3. num. 40.* ubi etiam dicit, quod fructus non residentium, & excommunicatorum in tali casu Capitulo similiter accrescunt.

15 Anverò possit Capitulum, vel

ordinarius remittere, seu condonare fructus amissos ob non factam fidei professionem? negativè responder *Nau. d. cons. 3. n. 2. de Cler. non resid.* quia inferior non potest dispensare in lege superioris, idem tenet *Garc. d. cap. 3. num. 53. Bonaccin. ubi supra No. uar. apud Ricc. in Collect. dec. 2867. par. 7. idem Ricc. in Prax. par. 5. ref. 193.* sed recurrendum est ad Papam, vel ad Sacram Congregationem, quæ solet remittere huiusmodi fructus, dummodò fidei professio tunc emittatur, & aliquid elemosinæ pauperibus erogetur arbitrio Confessarij, ut dicit *Barbof. de Canon. & Dignit. d. cap. 17. num. 23.*

16 Observant 11. huiusmodi professionem fieri non posse, per procuratorem etiam habentem speciale mandatum, ita *Ricc. in Prax. for. eccles. par. 3. ref. 146. & ita declarasse Sac. Congreg. referunt DD. apud Barbof. de offi. & pot. episc. par. 3. all. 61. nu. 19. A. ad. ad Nauar. cons. 11. de Iureiur. de quo tamè dubitare videtur Dian. par. 5. tr. 14. ref. 23. vers. verum his non obstantibus,* ubi refert, quod Sacra Congregatio die 2. Augusti 1631, ex speciali iussu Urbani Octavi mandavit, his declarationibus nullam fidem in iudicio, vel extra a quoquam esse adhibendam, sed tantum illis, quæ in authentica forma solito sigillo, & subscriptione Eminētissimi Cardinalis Præfecti, ac Secretarij eiusdem Sac. Congregationis pro tēpore existētium munitæ fuerint.

Quare contrarium tenet *No. uar.*

uar. apud Ricc. in collect. dec. 2867. par. 7. Nauar. d. conf. 11. de Iureiur. & alij permulti, quos refert, & sequitur Barbof. d. all. 61. n. 20. vbi etiam dicit, quod secundum hanc sententiam determinauit Rota Romana sub die 13. Iunij 1608. coram Sacrato, idque probatur per textum, qui loquitur de fidei professione, in cap. optatum tibi 100. dist. ibi, nec aliquem, qui hanc iureiurando firmaret, miseris, tum etiam quia fidei professio nihil aliud est, quam solenne iuramentum, quod constat posse præstari etiam per procuratorem, vt ex cap. 1. §. verum quando, vbi glos. ver. præstet de stat. Reg. in 6. Vnde prouisum non amittere fructus, si procurator, cui mandatum dedit, fidei professionem non emisit ipso infcio absque culpa, resoluunt Doctores apud Dianam d. p. 5. tr. 14. ref. 23. in fin. cuius rei rationem, assignat Nouar. apud Ricc. in dict. Collect. decif. 2867. quia cum fidei professio requiratur ad declarandum, animum suum esse veram fidem corde, & verbo constiteri, per consequens hoc adimpletur ex solo mandato ad illud faciendum: prout dicimus de aditione hæreditatis, quæ cum in animo consistat, solum mandatum ad adendum sufficit ad hoc, vt dicatur aditio facta, vt notat glo. & Doctor. in l. per procuratorem 89. ff. de Acquir. hæred. speciale autem mandatum censetur datum non solum quando datur explicitè ad faciendam fidei professionem, sed etiam ex mandato ad

capiendam possessionem beneficij, seu Canonicatus: quia in mandato generali ad faciendum aliquem actum, in necessarium antecedens veniunt omnia, quæ ad illius expeditionem sunt necessaria, vt decisum refert Nouar. vbi supra.

S V M M A R I V M.

- 1 Excommunicatus, vel suspensus an sit priuatus fructibus beneficij, & an alendus sit ex eisdem fructibus.
- 2 Pensionarius excommunicatus an lucretur redditus pensionis.
- 3 Fructus beneficij, si Beneficiatus illis per sententiam priuetur, applicandi sunt ecclesie, vel pauperibus.
- 4 An Episcopus possit dispensare, vt quis retineat beneficium obtentum tempore excommunicationis.
- 5 An valida sit possessio capta ab excommunicato.

C A P. XV.

An excommunicatus ipso facto priuetur fructibus beneficij.

Riplex hac in re est Doctorem sententia: alij enim asserunt excommunicatum excommunicatione maiori priuari ipso iure fructibus beneficiorum, etiã si de hoc nihil dicatur in sententia, vt post Abb. & Felin. resoluit Ripa